

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/40/2020
Identifikačné číslo spisu: 1512223538
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1512223538.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ D. C., bývajúceho v A., a 2/ D. V. bývajúcej v A., zastúpených JUDr. Ivetou Balalovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 10, proti žalovaným 1/ S. S., bývajúcej v A., zastúpenej Advokátskou kanceláriou ALFA LEGAL, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Šustekova 14 a 2/ R. X. bývajúcej v A., zastúpenej Mgr. Hanou Voľšikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 64, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 24 C 157/2012, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2019 sp.zn. 7 Co 146/2018 takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej 2/ o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanej 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) ostatným rozsudkom z 8. novembra 2017 č.k. 24 C 157/2012-379 určil, že (i) kúpna zmluva uzavretá 25. marca 2002 medzi predávajúcimi žalobcami 1/ a 2/ (ďalej aj „žalobcovia“) a kupujúcou žalovanou 1/, týkajúca sa bližšie označených nehnuteľností je absolútne neplatná a (ii) žalobcovia sú spoluvlastníkmi, každý v podiele 1/2 bližšie označených nehnuteľností. Žalobcom zároveň priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 39, § 40 ods. 1, 3, § 558, § 132 ods. 1 a § 133 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že v danom prípade mal preukázaný naliehavý právny záujem žalobcov na určení neplatnosti kúpnej zmluvy a tiež na určení, že sú podielovými spoluvlastníkmi predmetného bytu, nakoľko rozhodnutím súdu nastáva úplné vyriešenie spornosti právneho vzťahu medzi procesnými stranami a rozhodnutie je jediným možným inštitútom, ktorým žalobcovia dosiahnu stav právnej istoty, keďže požadovaným určením sa stanú vlastníckymi danej nehnuteľnosti. Ďalej uviedol, že považoval za potrebné rozhodnúť o oboch určovacích nárokoch vzhľadom na skutočnosť, kedy bola podaná žaloba, a z tohto pohľadu vyvodil pasívnu vecnú legitimáciu

oboch žalovaných, keď žalovaná 1/ bola jednou zo zmluvných strán kúpnej zmluvy, ktorou žalobcovia previedli svoje vlastníctvo k bytu a žalovaná 2/ (ktorá nadobudla vlastníctvo k bytu darovaním od svojich rodičov) bola v čase podania žaloby zapísaná na liste vlastníctva.

1.2. Kúpna zmluva uzavretá 25. marca 2002 medzi žalobcami a žalovanou 1/ bola absolútne neplatnou pre nedostatok formy, ktorú zákon pre takýto úkon vyžaduje, keďže bolo preukázané, že podpis na kúpnej zmluve nie je pravým podpisom žalovanej 1/. Z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy vyvodil, že žalovaná 1/ sa nikdy nestala vlastníčkou predmetného bytu, preto ani nemohla previesť vlastnícke právo na ďalšie osoby, pričom poukázal na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej, ak sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, všetky následné právne úkony sa stávajú taktiež neplatnými, t.j. v danom prípade je neplatnou aj kúpna zmluva uzavretá medzi žalovanou 1/ ako predávajúcou a manželmi V. ako kupujúcimi a tiež darovacia zmluva, uzavretá medzi manželmi V. a žalovanou 2/. Vo vzťahu k žalovanej 2/ vylúčil jej dobromyseľnosť pri nadobudnutí vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti s poukazom na skutočnosť, že sa zúčastnila obhliadky bytu predtým, ako sa manželia V. (jej rodičia) rozhodli byt kúpiť, počas ktorej im žalobcovia oznámili, že byt nechcú predať, t.j. žalovaná 2/ mala vedomosť o tom, že žalobcovia sa cítia byť vlastníkami bytu.

1.3. Prvostupňový súd prihliadol aj na princíp spravodlivej ochrany ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov, keďže nemožno žalobcom ako pôvodným vlastníkom bytu odobrať ich vlastnícke právo na základe dobrej viery nadobudnutia vlastníctva k bytu žalovanou 2/. Pri posudzovaní, ktorý z princípov ochrany, či princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa alebo princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka, má prednosť, ustálil, že chrániť treba pôvodného vlastníka nehnuteľnosti, teda žalobcov, ktorých určil za oprávnených podielových spoluvlastníkov daného bytu.

1.4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej 2/ rozsudkom z 27. februára 2019 sp.zn. 7 Co 146/2018 rozsudok súdu prvej inštancie (i) v časti určenia neplatnosti kúpnej zmluvy zmenil tak, že žaloba sa v tejto časti zamieta a (ii) v časti určenia vlastníckeho práva sa mení tak, že žaloba sa v tejto časti proti žalovanej 1/ zamieta. V zostávajúcej časti, (iii) t.j. v časti o určenie vlastníckeho práva proti žalovanej 2/ sa rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje. Zároveň žalovanej 1/ priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov konania.

2.1. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie viazaný žalobným petitom, rozhodol o oboch nárokoch žalobcov, avšak sa nedostatočným spôsobom zaoberal otázkou prípustnosti žaloby vo vzťahu k jednotlivým určovacím nárokom; zároveň nedostatočne vyhodnotil otázku vecnej pasívnej legitímácie žalovanej 1/ a žalovanej 2/ vo vzťahu k týmto určovacím nárokom.

2.2. V súvislosti s nárokom žalobcov, ktorým žiadali určiť neplatnosť kúpnej zmluvy uzatvorenej so žalovanou 1/ odvolací súd uviedol, že prípustnosť žaloby na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy nevyplýva z osobitného predpisu (§ 137 CSP), následkom čoho bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť. Otázka platnosti kúpnej zmluvy mala byť preto posudzovaná iba ako predbežná otázka, a to vo vzťahu k určeniu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Navyše v súvislosti s nárokom žalobcov na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy úplne absentuje pasívna vecná legitímácia žalovanej 2/, ktorá nebola účastníčkou zmluvného vzťahu založeného kúpnu zmluvou (teda nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej z právneho vzťahu založeného kúpnu zmluvou), preto tu bol aj dôvod na zamietnutie tejto časti žaloby vo vzťahu k žalovanej 2/.

2.3. Pokiaľ ide o nárok na určenie vlastníckeho práva, je zrejmé, že v tomto prípade zase absentuje pasívna vecná legitímácia žalovanej 1/, keďže v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nebola zapísaná ako vlastníčka predmetnej nehnuteľnosti, čo bolo dôvodom na zamietnutie časti žaloby o určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k nej. Naopak, pasívna vecná legitímácia v tejto časti žalobného nároku svedčí žalovanej 2/, keďže táto je vlastníčkou nehnuteľnosti, ku ktorej sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva, pričom v tomto prípade je tu aj daný právny záujem žalobcov na určení, že sú vlastníkami nehnuteľnosti podľa § 137 písm. c) CSP.

2.4. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie dospel k záveru o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 25. marca 2002 medzi žalobcami ako predávajúcimi a žalovanou 1/ ako kupujúcou. Vychádzal pritom z listinného dôkazu - znaleckého posudku č. 334/2012, z ktorého záveru okrem iného vyplynulo, že podpis na kúpnej zmluve zo dňa 25. marca 2002 medzi žalobcami a žalovanou 1/ nie je pravý podpis S. S. (žalovanej 1/). Vývodenie absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy na základe uvedených

zistených skutočností je v súlade s § 40 ods. 1 a 3 OZ a s uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil, keď nedostatok podpisu zmluvnej strany na kúpnej zmluve spôsobil jej absolútnu neplatnosť (podľa § 46 ods. 1 OZ písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov).

2.5. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie na základe uvedeného záveru vyvodil, že dôsledkom absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 25. marca 2002 sa žalovaná 1/ nemohla stať vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti, preto ani nemohla previesť vlastnícke právo k uvedenému bytu na ďalšie osoby, pričom všetky následné právne úkony, ktorými malo dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k bytu, sú neplatné. Zároveň sa zaoberal aj otázkou dobromyseľnosti žalovanej 2/ pri nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu. Odvolací súd je toho názoru, že ochranu dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa je možné uplatniť iba vo výnimočných prípadoch, predovšetkým vtedy, ak o dobromyseľnosti ďalšieho nadobúdateľa niet najmenších pochybností, čo však nie je daný prípad. Na základe výpovede žalovanej 2/ možno dospieť k záveru, že už v čase obhliadky bytu mohla a mala mať určité pochybnosti o tom, kto je jeho vlastníkom, resp. pochybnosti o nadobúdacom titule žalovanej 1/ k predmetnému bytu, hoci vlastníctvo bytu žalovanej 1/ vyplynulo zo zápisu v katastri nehnuteľností. Napriek tomu, že žalovanej 2/ svedčí nadobúdací titul z darovacej zmluvy, predmetné pochybnosti možno vzťahovať aj na prevod vlastníctva bytu darovaním od jej rodičov, a to práve z dôvodu, že pochybnosti existovali už pred týmto prevodom. Samotná žalovaná 2/ potvrdila, že žalobcovia jej pri obhliadke bytu uviedli, že byt nie je na predaj a majú pôžičku, ktorá bude vyplatená, z ktorej skutočností bola „zmätená“ a počkala na list vlastníctva a až následne jej rodičia byt kúpili. Vzhľadom na okamih nadobudnutia uvedených pochybností potom nemožno prihliadnúť ani na dlhšie časové obdobie nerušeného užívania bytu žalovanou 2/, resp. predtým jej rodičov. Ak teda súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov konštatoval, že nemal preukázanú dobrú vieru žalovanej 2/ pri nadobúdaní vlastníctva bytu, a na základe uvedeného dal prednosť ochrane vlastníckeho práva žalobcov, postupoval podľa názoru odvolacieho súdu správne.

2.6. V neposlednom rade odvolací súd uviedol, že nemožno prisvedčiť ani argumentácii žalovanej 2/, v zmysle ktorej v dôsledku pripustených zmien žaloby došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu jej nič nebránilo naplno uplatniť prostriedky procesnej obrany vo vzťahu k ochrane svojho vlastníckeho práva.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka“), ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Žalovaná 2/ v podanom dovolaní v podstate zopakovala svoju obranu produkovanú počas celého priebehu konania, ktorá v súhrne predstavovala (iba) polemiku, nesúhlas, či iný názor a jej videnie skutkového stavu veci. Namietala napr., že „súd nedodrжал princíp všeobecnej spravodlivosti ... v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu (NÁLEZ I. ÚS 549/2015-33) rozhodol formalisticky ... v konaní nebolo preukázané žiadne reálne porušenie alebo ohrozenie subjektívnych práv žalobcov ... Súd dostatočne neskúmal a správne neposúdil dobromyseľnosť žalovanej 2/ ... Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je porušením práva účastníka konania na spravodlivý proces ...“. Poukázala tiež na nesprávne posúdenie vecnej pasívnej legitímácie súdom prvej inštancie, čo napravil až odvolací súd.

3.1. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietne. Zároveň požiadala o odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého odvolacieho rozhodnutia.

3.2. Žalovaná 2/ v doplnení dovolania zo 6. mája 2019 zotrvala na podanom dovolaní a poukázala na účelové správanie sa žalobcov, ktorí nerešpektujú skutočnosť, že proti odvolaciemu rozhodnutiu bolo podané dovolanie.

4. Žalobcovia vo svojom písomnom vyjadrení uviedli, že rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií považujú za vecne a právne správne. Navrhli, aby dovolací súd návrh na odklad právoplatnosti odvolacieho rozsudku zamietol a dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429

ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. II. ÚS 172/03].

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovanej 2/, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti (bod 3).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

13. V danom prípade žalovaná vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď v podstatnom namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého odvolacieho rozhodnutia súvisiace predovšetkým s procesom zisťovania skutkového stavu, vykonávaného dokazovania a jeho hodnotenia nižšími súdmi (pozri bod 3). V neposlednom rade dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie danej veci.

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou

práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu v prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že nevykonanie niektorého z navrhovaných dôkazov bez ďalších relevantných skutočností nezakladá tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu. Súd totiž nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky stranou sporu navrhnuté dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, lebo týmto postupom súd neporušil právo strany sporu (v tomto prípade žalobkyne) na spravodlivý proces.

16. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je aj dovolacia námietka žalovanej 2/ týkajúca sa prípadného nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

17. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442). Dovolací súd bol preto viazaný zisteniami súdov nižších inštancií ohľadom posúdenia prejudiciálnej neplatnosti kúpnych, či darovacích zmlúv, ako aj skutkovým stavom súvisiacim s určením vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam.

17.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo v časti zmenil prvostupňové rozhodnutie (v súvislosti s právnymi úkonmi, ktorých platnosť je potrebné posúdiť predbežne a nie samotným výrokom, resp. vo vzťahu k žalovanej 1/, ktorá potom už nebola v hre) a včasti toto rozhodnutie potvrdil (vo vzťahu k určeniu vlastníctva proti žalovanej 2/, pozri k tomu body 26 a 27 rozsudku odvolacieho súdu).

18. Pokiaľ ide o dovolateľkou tvrdenú nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že tvrdenie dovolateľky o tom, že rozhodnutie dovolacieho súdu je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené, nepovažuje za dôvodné. K otázke právnych dôsledkov nepreskúmateľnosti rozhodnutia bolo najvyšším súdom prijaté zjednocujúce stanovisko R 2/2016. V zmysle prvej vety tohto stanoviska nepreskúmateľnosť rozhodnutia je vadou konania odlišnou od zmätočnosti, ktorá nezakladá prípustnosť dovolania. V druhej vete stanoviska sa konštatuje, že (len) výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania. Toto stanovisko je dovolacími senátmi najvyššieho súdu považované za aktuálne aj v súčasnosti (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 6 Cdo 37/2017, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

19. Podľa názoru najvyššieho súdu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

20. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd pripomína konštatovanie ústavného súdu uvedené v rozhodnutí sp.zn. I. ÚS 61/2019, v zmysle ktorého aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovoláním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Žalovaná 2/ vyvodzuje existenciu procesnej vady konania uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP tiež z jej nesúhlasu s právnymi závermi súdov, že nárok žalobcov na určenie (spolu)vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam je oprávnený; žalovaná v tomto ohľade akcentovala jej dobromyseľnosť pri získaní sporných nehnuteľností. Najvyšší súd už za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy konštatoval, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012). Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, zotráva rozhodovacia prax dovolacieho súdu aj v súčasnosti (R 24/2017, 1 Cdo 71/2018, 2 Cdo 49/2018, 3 Cdo 37/2018, 4 Cdo 1/2018, 5 Cdo 191/2018, 7 Cdo 79/2018, 8 Cdo 76/2018).

22. Vzhľadom k tomu, že v dovolaní sa nedôvodne namieta existencia procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, najvyšší súd dovolanie žalovanej 2/ odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.